

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Fasciculus Exercitiorum Et
Considerationum, De Præcipuis Veritatibus Christianæ Fidei Et Sapientiæ -
Ad efformationem Christianæ vitæ, consecutionem salutis æternæ
collectus: & usui accommodatus

Družbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066332

Exerc. 4. Ex quibus libris Amor in Deum descendus est?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45396

aduca, ta-
nis vestri in Charitate : quâ diligatis Deum, quo-
tum ex-
niam ille prior dilexit, & diligit nos.

P R A X I S.

O Dulcis Charitas Deus : qui etiam dum adhuc ini-
mici tui essemus, amasti tamen nos in plenitudine
amoris tui : Et universam substantiam Deitatis tuæ
impendisti nobis ; infunde quæsumus nobis, notitiam,
Et gustum, istius dilectionis tuæ : Et aufer à nobis
neglectum, contemptumque viscerosæ emanantis bo-
nitatis super nostuæ. Dediti nobis Domine Amo-
rem tuum, quo ab usque æterno amas nos : da etiam
quæsumus illum Amorem tuum quo in æternum us-
que amemus Te. O Domine : amemus te per te, in te,
Et pro te. Regna tu in nobis Amatus noster, sicut
regnas etiam Amator noster : ut amans nos, ameris
quoque à nobis, diffundente Spiritu tuo Santo Cha-
ritatem tuam in cordibus nostris . Amen.

EXERCITIUM IV.

Ex quibus libris Amor in Deum discen-
dus est ?

1. Statue te coram Domino Deo tuo : eum-
que tibi præcipientem audi. Diliges Do-
minum Deum tuum ex toto corde tuo, ex tota Ani-
mâ tua, ex tota mente tua, ex tota fortitudine
tua.

Deut. 6. 5.

2. Hanc legem, quia Deus observari vult ab
omnibus semper, exactissime, æque, in magnis,
ac in parvis rebus, occasionibusque: ideo de-
scripsit, descripique etiam fecit eandem in libris
quibusdam multis, magnisque : characteribus
etiam valde expressis : eos exposuit omnium
V.P. Druzb. C.p. V. L oculis :

162 Ex. IV. Ex quibus libris Amor in Deum

Ex. IV. E.

oculis: omnibus dedit accessum ad eos de-
ere non p-
etiam omnibus scientiam legendi in eis, & in
o corde,
ligendi omnia quæ in eis scripta sunt: ita ut
x observ-
mo sit penitus, qui ignorantiam legis hujus-
asci, non
que tam vulgatæ & promulgatæ præten-
avantis.
possit.

3. Filiis Israël præceperat per Moysen Da-
cere Bib-
ut Decalogum, descriptum, ad fimbrias vesti-
a quibus
ad volas manuum, seu ad extrema Manticar-
animâ, &
ad infima pileorum frontem legentium, alliga-
cripta digi-
& ob oculos eorum ad omnem motum volu-
6. Ecc-
tem, suique memoriam, & observantiam re-
us in ma-
cantem, circumferrent. De Lege Charitati quilibet.
ga se majorem diligentiam fecit Deus, in infi-
nus est: a
tabulis, paginis, libris, descripsit, & omnium is Dei ex-
culis admovit, omnium intellectibus insculptis facta e
omnium voluntatibus, affectibus, memoris exaltata est
impressit eam.

4. Fatigabant Davidem sanctum, nescio-
sis, quin &
sed valde multi, hâc unâ quæstione, dicentes: tum à nat-
ostendit nobis Bona? Intelligebant, vel certè in istâ; ut
ligere debebant per ista Bonâ, Charitatem, seu offit, nisi
lectionem Dei, & legem de illâ à Deo latam. Ho, id est
enim dilectio, & simul lex de illâ, non est iam scrip-
tum quod tantum bonum, sed est prorsus omnia to Corde
na: quorum quæsito respondit Propheta. Sigam, vide
tum est super nos lumen vultus tui Domine: dedi-
titiam in corde meo. Quæsitorum, & quæstionum, M
talium plenus est Mundus, plenæ omnes axi-
Mundi: omnibus autem his respondit, & san-
metriar-
cit David, frustrâ nimis moveri hanc quæ-
nem, cum signatum sit super omnes lumen officium.
vultus divini: in quo lumine, atque etiam in statem, n
vultu Dei, legere quilibet potest, imò nemo rem. In

Pf. 4.7.

Pf. 138. 6.

eos de-
ere non potest, Legem de dilectione Dei ex to-
is, & in-
corde, ex cuius Legis lectio, magis autem
ita ut
x observatione, impossibile est non dari, non
hujus, alsci, non abundare latitiam cordis, legem ob-
orætent
rvanfis.

5. Sed accedendum est ad Libros, sive malis
ysem De-
cere Bibliothecas regendas, revolvendasque:
as vestigia quibus lex, de diligendo ex toto Corde, &
anticarum anima, & mente & fortitudine totâ Deo, est de-
, alligata tripta dígito Dei.

6. Ecce autem; Primus liber, qui ita exara-
ntiam ro-
us in manus cuique venit, est ipse sibi Homo
haritatis quilibet. Parvus liber iste videtur, sed revera ma-
in infinitus est: & incredibiliter magna scientia dilectio-
omnium is Dei ex toto corde, descripta est in eo: Mirabilis facta est scientia tua ex me: (ajebat David)
emoriorum exaltata est, & non potero ad eam. In veritate
iamque, tantum est in unoquoque nostrum no-
nescio sis, quin & alijs, de diligendo à nobis Deo scri-
entes, utum à naturâ ipsâ, vel magis à Creatore Naturæ
certè innotescit; ut ad terminum legendi perveniri non
em, seu possit, nisi hoc modo, ut sciamus in toto libro
latam. Ita, id est, in totis nobis, hanc unicam esse clau-
ionem etiam scriptam; Diliges Dominum Deum tuum ex
omnia Bto Corde tuo. Vide Personam tuam, vide Ani-
ta. Sigilum, vide Caput, vide Intellectum, Voluntatem,
: dedi- emoriam, Judicium, Ingenium, Liberum ar-
quæstionarium, Mentem, & Animam. Vide potentias,
ennes affissiones, appetitusque Animæ. Vide corporis
, & satismetriam, juncturam, mutuum obsequium,
inc qualemque tam varium, partes singulas, earumque
lumen siccum. Vide formam cujusque, robur, sa-
iam in statem, molem, usum, capacitatem, perpetui-
o nemo tem. In corpore humano, ultra sexcentos mu-
sculos

S: 3013
per. 454
TOM II
N. V
317

164 Ex. IV. Ex quibus libris Amor in Deum

sculos reperire est, singuli habent decem finus, atque ita soli musculi sex millia finium sunt. In eodem corpore sunt ossa plura du- tis, singula horum habent scopos ultra quadra- ta: unde omnium ossium scopi sunt octo bus plures: & tamen hæ partes corporis vi- tur esse rudes: in quibus tamen tam est vi- num hominis exactus artifex Deus. Qui est exactior in Animâ, & potentiis ejus, de supernatu alibus dicam infinitis rerum lentiis? de remissione peccatorum, & pa- temporalium, æternarum, spiritualium: de ficatione, de filiatione Dei adoptivâ, de sanctificante, auxiliante, de meritis, & operum nostrorum ad vitam æternam, de be- tudinis æternæ promissione, adeptione, ne, de Virtutibus incipientium, proficien- perfectorum: de gradibus perfectorum, cramentis, Sacrificio, Ecclesiâ, Donis San- ritùs, & universim de toto Christo, ejusq; conomiâ, totâ in salutem hominum æternâ. Innumerâ spositâ, dispensatâque. Hæc omnia in Scripturæ inculcant & in clamant homini: Diliges D[omi]n[u]m dandi, a Deum tuum ex toto Corde tuo: id enim ucessaria est exigit ab Homine, hominis factor, & beneficario: quod Deus: quod paulò distinctius indicavit, quod paginæ. ab omnibus omnino rebus, homini inclamamus nos- tres voces; Accipe, Redde, Fuge: nimirum universâ. Accipe beneficium, Redde debitum, Fuge: nimirum. Mirabile supplicium. Accipe beneficium dilectionis tui. Legerga te. Redde debitum dilectionis tui. Le Deum. Fuge supplicium non redditæ diligib[us]. Deo debitæ abstine. Quæ ipsa supplicii com[us] de unius zio, beneficium est exigens debitum dile-

Dei ab homine. Deus enim non ideo condidit
naturvè infernum, ut mittat, sed potius, ut
ion mittat ad infernum: potius (inquit) ut o-
lura du-
mes fugiant infernum, & Deus nullum habeat,
quem mittat ad infernum: redditibus omnino
Deo dilectionis ex Corde toto debitum. quid
nim habet homo quod non acceperit? si autem
acepit, quidni dilectionem, gratiarum actionem,
Qui & laudationem ei debeat, eique reddat, à quo
eius, universa quæ habet, unà cum semetipso accepit.
7. Alius Liber totus pariter dilectione Dei,
& p & præcepto de illâ toto Corde totâque Animâ,
um: de & Mente, & Virtute impendenda scriptus, &
â, de exaratus, est Universus iste Mundus: cum omni-
ris, & bus quibus est à Deo impletus, ordinatusque,
am, & ac in usum & obsequium hominum destinatus.
De hoc libro dixit Propheta Moyses: *Vidit Deus*
proficiens cuncta quæ fecerat, & erant valde bona: *dixit de-*
orum, eodem libro alias: *Cæli enarrant gloriam Dei, &*
nis San opera manuum ejus annuntiat firmamentum. Dies
ejusq dicit eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam.
in æternum Innumera & obvia sunt ejusmodi Sacræ etiam
ia in h Scripturæ de hoc libro, & scriptis in eo Dei lau-
diges Dordandi, amandique præceptis. Solummodo ne-
enim u tressaria est diligens & perspicax libri hujns lecti-
& bene tatio: quot enim Creaturæ sunt in eo, tot sunt
avit, quæ paginæ. Legebat ille, qui dicebat: *Domine Do-*
in clama minus noster, quam admirabile est Nomen tuum in
ge: n universâ terrâ. *Elevata est Magnificentia tua super*
m, Fugielos. *Elevaverunt flumina Domine vocem suam.*
Etionis Mirabiles elationes maris, mirabilis in altis Domi-
onis tuus. Legebat & ille qui dicebat. *Vide Arcum*
ditæ diluvium) & benedic eum qui fecit illum: quod hic
licii con de unius Iridis aspectabili decore mandat; istud
um dilu

Gen. 1. 31.

Ps. 18. 1.

Ils. 8. 2.

Ps. 92. 4.

Eccl. 43. 12.

166 Exerc. IV. Ex quibus libris Amor

de omnis Creaturæ aspectu meritò faciens sūs, & p
Vides cælum: benedic eum qui fecit illud que emu
des solem, lunam, stellas; benedic eum qui Arrogant
cit hæc. Vides Aërem & Volucres ejus. Ad alterio ma
& pisces ejus: benedic eum qui ista fecit. Icaturigo
videns omnes Creaturas, oculis mentis inv Clavis Ca
les, oculis carnis visibiles, benedic eum quod bellum,
cit illas: & ex toto corde tuo dilige eum: trix, Doc
niam propter te, & propter usum tuum. Animorum
corporalem quam spiritualem fecit illas. Id, Lucifer
& hinc etiam, Accipe beneficium munera planatrix
de debitum dilectionis: fuge supplicium non praesentiu
mensæ servitutis atque Amoris.

8. Tertius Liber de dilectione Dei, Deo utum Sapie
bis debitâ exaratus, est Liber Sacrae Scripturæ flororum
quæ non est ab humano sensu reperta; sed in exhausta
ritu Sancto Dei inspirati, Dei homines, suis optimis
exarârunt, & hominibus legendam tradidit beatitudinem.
In hoc igitur divino libro: hoc unum præscientia &
bus legatur, & discatur, & opere exercetur. Sunt Sacra
Deus cognoscatur, diligatur, honoretur. Ventes the
pagina, nulla periodus, nullus apex divinalius ingen
pturæ caret hac omni utilitate. Est enim beneficium
Scriptura, Sermo Dei, Verbum veritatis, ameius: V
mentum, Legis æternæ promulgatio, clientiam,
cordium, Animarum præservans, conseruem, pietate
fanans Medicina. Inflammatio frigidorum cordi
mulus tardantium, Manuductio ad Deum turæ, &
struetio ignorantium, Dux errantium, Lux jugiter
milium, Frenum præfumentum, Absorbatum ex
perborum. Est plana simplicibus, inaccessum ex
fidentibus, Impertransibile Mare, Originem hoc est eni
dinem explicans Naturæ, Secretaria spirantis ho
gratiæ, Enarratio Magnalium Dei, Modello. 9. Qu

faciens, & purgati cordis; Magistra, Cordis quanto illud que emundatio, Inflatæ mentis conformitas, eum quod Arrogantiae cæcatrix, Liber totius Mundi Magius. Austerio major, Thesaurus sensuum, Mysteriorum fecit. Iustitio, Magistra Virtutum & veræ scientiæ, antis inv Clavis Cæli, Filiorum Dei gloria, Impiorum flagellum, Electorum & reproborum discrimen: Doctrinæ disciplinæ Dei, Speculum omnium tuum, Animorum, Correctrix vitiorum, Norma viventias. Id, Lucerna Dei lucens in Caliginoso loco, Exuneris planatrix Sanctitatis, & justitiae, Præteriorum, ium non presentium futurorum historia, Alveare Voluntatis Dei, Mellificium divini Timoris, Depositi, Deorum Sapientiæ arcanorum, beneficiorum, proprieatatum, decretorum. Terra Charitatis aurum fert; sed inexhausta copia ministrans, & aurum terræ huminæ, jucundum optimum est. Index salutis, perfectionis, tradidit beatitudinisque æternæ. Lydius lapis omnis in præscientiæ & conscientiæ. Hæc, & alia innumera exercitunt Sacrae Scripturæ bona, & hi illius indeficietur. Ventes thesauri atque fructus: sed Universum illum divinum ingenium, officium, propositum, atque beneficium est, prædicare Deum, exaltare gloriam, unius: Voluntatem enarrare: servitium, & obediatio, clientiam, venerationemque persuadere: Timorem, consilium, pietatem, dilectionem super omnia, & exercitum corde exigere. Librum ergo Sacrae Scripturæ, & sermones Domini Dei nostri pariter, Læsi jugiter omnes audiamus. **DEUM time, &**
 Absorbe mandatum ejus observa. Diliges Dominum Deum Eccl. 12. 3
 inaccessum ex toto Corde tuo, & ex totâ Anima tua. Deut. 6. 5
 Originem loc est enim omnis homo: & sine hoc nihil est
 a spiritali homo:
 Modello

9. Quartus liber Dilectionis Deo à nobis debita,

L 4

bitæ,

bitæ, ex totisque Cordis & Animæ viribus e quām ut
bendæ, scientia atque præcepto exaratus est Hanc cl
us Homo Christus JESUS, & hic Crucifixum dicit. Si
Hic est liber Vitæ. Hic liber est scriptus intus suum un
vinitate, foris Humanitate. Hujus libri legimus ipsum.

Apoc. 5. 5. desiderio; flebat multum Ioannes: eo quod xus, est
esset dignus aperire, neque aspicere illum, & sol Hunc le
septem signacula ejus. Quis enim solveret legit.
Decretum de redimendo homine per ipsum
Personam Deum? 2. Quis solveret Figura vit, &
Prophetiarumque obscuritatem, & dilationem
3. Quis solveret despontatæ Viro, in Ma
Dei electionem? 4. Quis solveret concep
nem Hominis Dei, ex homine Virgine de Sp
Sancto? 5. Quis solveret Deum Hominem
fantem, in stabulo, & præsepio, totâ vitâ pau
rem, humilem, contemptum? 6. Quis sol
persecutionem Dei, Passionem, Crucifixionem
inter latrones? 7. Quis solveret Mortem
pulturam Redemptoris & Salvatoris Agni:
omnia sigilla aperuit, librumque solvit La
Tribu Iuda: JESUS in resurrectione suâ, M
tem, peccatum, infernum, diabolum, & dan
tionem hominum, vincens, atque triumphans.
Hunc librum unum, solumque lectitabat alii

3. Cor. 1. 23. Paulus, unde & dicebat: *Nihil arbitratu*
scire inter vos nisi JESUM, & hunc Crucifixum,
dæis scandalum, gentibus stultitiam, Dei autem
Etis Virtutem & Sapientiam. Ad hunc libru
gendum una tantum est Clavi Dilectionis
gere scilicet, & cognoscere dilectionem, &
& estimare dilectionem, reddere & retrahere
dilectionem. Hac clavis usus est ipse Dom
dixit enim: *Majorem bac dilectionem habet*

Jo. 15. 13.

ribus et quām ut Animam suam ponat quis pro amicis suis.
 tus est Hanc clavem idem Dominus Nicodemo often-
 Crucifixit. Sic enim Deus dilexit Mundum, ut Filium *Jo. 3. 16.*
 us intus suum unigenitum daret, ut mundus salvetur per
 ibri legem ipsum. JESUS ergo totus, maxime verò Crucifi-
 xus, est Liber, in quo tota Charitas descripta est:
Ezech. 3. 3.
 n, & Hunc legit qui diligit: & contrà, qui diligit, hunc
 solvere legit. Legit librum, & scientiam ejus devora-
 er ipsius. Factum est in ore ejus quasi mel dulce: Nihil
 Figura dilatione in M concep-
 om in de Sp omi-
 i vitā paucis
 Quis fol-
 ucifixio-
 ortem d-
 Agni
 solvit Le-
 suā, &
 n, & da-
 triump-
 tabat al-
 ratus fu-
 crucifixum,
 ei auten-
 nc librum
 ectionis
 onem, &
 & retrou-
 se Dom-
 n habet
 in

Ezech. 3. 3.

11. Quintus liber, exaratus, & præcepto di-
 lectionis, Deo debitæ, à nobisque ex toto Corde
 exhibendæ semper, est ipsemet DEUS: *DEUS*

L *enim*

170 Exerc. IV. Ex quibus libris Amor

1. Jo. 4.

enim Charitas est, & qui manet in Charitate, in Deo est certa manet: ille autem in Charitate revera manet, & cœtitudin ex toto Corde, & ex totâ Animâ, ac Mente, & salu Virtute Deum semper amat. Ut verò id quod de notitia strenuè, & libenter, constanter, fructuose nec ultra exequatur, opus est, ut multus, ne dicam tamen parùm, sit in lectione hujus libri qui Deus est: & in cognitione, ac per vestigatione, ac scientia Dei, scilicet quid Deus est. Ignoti enim (ut vulgo dicitur) nulla cupido: sic & Deus nisi cognoscatur, consideratione legatur, atque discatur, diligimus nobis non potest: eam ob rem, prima & summa dilectionis, & quæ ex dilectione Dei maneat omnis virtutis, atque perfectionis regula, & Scientia, & Cognitio Dei, fidesque in ipsum aut certè (quod Cæli proprium est) visio illius. Quæ cognitio Dei, quo perfectior est, eo magis ducit & adducit ad Dei amorem, omnemque dignum Deo affectum: & in eo radicat memorem: immobiliter quidem in Beatis, in mortibus verò plus minus constanter, pro firmiore aut infirmiore nostrâ de Deo scientiâ: propriea Dominus noster afferebat; *Hæc est vita Aeterna, ut cognoscant (homines) te Deum verum, quem misisti Iesum Christum.* Paulus etiam laudissimè orat, & optat Christi fidelibus, ut crederent in scientiâ Dei, in cognitione veritatis, in scientiâ supereminens Christi Charitatis. Illa enim Notitia, excitat in nostro Animo Amorem & estimationem DEI: Amor excitat studium Justitiae, sanctitudinis, & rectitudinis, jubetque ac facit ea, quæ Deo placita sunt facere semper. Eadem Dei notitia, hunc affectum quem excitat in nobis, servat, auget, perficit. Unde ideo

Jo. 17. 3.

12.
nihil est
omnino
emplis
compre
dant se
ctrinæ
raritas
undata
ritualia
unde t
& om
præcep
salutis

ite, in D. est certa & absoluta omnis nostræ coram Deo re-
manet, & studiis, & perfectionis regula, nec non æter-
nitate, & salutis consummatio. Sed non loquor h̄c
rō id quod de notitiâ Dei ac Divinorum, merè speculativâ,
studiis, nec ultrâ cognitionem procedente: hæc enim
cam tamen parùm prodest: sæpè multùm obest: quoniam
& in conscientia inflat: loquor ergo de tali notitiâ Dei &
Dei bonorum illius, quæ ex se pullulat in affectio-
nem; hoc est: ex quâ mens assurgit in admiratio-
nem, appretiationem, dilectionem, benedi-
ctionem, gratiarum - actionem, subjectionem,
venerationem, timorem, imitationem, conversa-
tionem, collocutionem, laudationem, deside-
rium, famem, unionem, & fruitionem Dei: de-
scendit verò eadem mens ex hâc ipsâ notitiâ Dei,
in notitiam sui, in diffidentiam, in humilem de se
sensum, in abjectionem sui ad Deum, & ad omnes
propter Deum: in contemptum mundi, in amo-
rem patientiæ, in odium & fugam peccati, &c.

12. Talem Dei notitiam qui negligunt, in iis
nihil esse bona & sancta mentis affectionisque
omnino certum est: & utinam hoc infinitis ex-
emplis, etiam inter ipsos Christianos non sit
comprobatissimum. Unde enim adeo redun-
dant scelera? unde mores Dei Voluntati & do-
ctrinæ Christi per omnia contrarii? unde tanta
rætas veræ Virtutis, atque bona operationis?
unde tanta crassitas, incapacitas, stupor, ad spi-
ritualia, ad supernaturalia, ad æternâ, ad divina?
unde tantus contemptus, ac oblivio sacrorum,
& omnium ad Dei venerationem, Voluntatis,
præceptorumve Dei executionem, nec non ad
salutis æternæ studium concernentium, præteri-
tio,

S: BUR
per II
TOM V
N 317

172 Exerc. IV. Ex quibus libris Amor

tio, omissione, dilatio, illusio? Ut magis gentiles
quam Christiani esse videantur.

13. Nimirum hodie apud Christianos, nihil
Dei cognitione, memoria, praesentiâque negleg-
etius. Nihil etiam apud eosdem tardiosius, &
ingratius, quam divina cogitare, meditari, legere
loqui, iis affici: sed acsi talia agere, esset otio
rum, aut ineptorum, aut nihil sapientium, ita
his tempus ponere, esse illud perdere, putare
qui alioqui in terrenis, in carnalibus, in spurcissi-
ac fæditatibus, infiniti, sagacissimi, & infatigabili-
les sunt. Nimirum sicut nosse Deum (verba su-
Spiritus Sancti) consummata justitia est, & sic
scire Justitiam ac Virtutem Dei, radix est immo-
talitatis: ita contrario modo, ignorare Deum
consummata iniquitas est: & non nosse Justitiam ac
Virtutem Dei, radix est æternæ damnationis. O-
mnis enim peccans, ignorans est: & ante omnia
abjicit à se circumspectionem Dei: & quasi de-
corde; Non est DEUS: aut nescio Dominus
non obedio, non intendo sermonibus, & praecipi-
tis ejus. Sicut è contrario, omnis qui benè ag-
amat lucem, & venit ad illam, Deum provideret
conspictu suo semper, ejusque timor & lex,
amor ante oculos ejus est omni tempore: & co-
rat cupidique esse juxta cor Dei, faciens omnes vo-
luntates ejus semper.

14. Omni ergo tempore, & ab omni homini
lectitandus est hic Liber Deitatis: & per hoc
Dei cognitione, ex hac in dilectione, aestimatione
honore, laude, reverentiâ, subjectione, imita-
tione, unione proficiendum.

15. Et quia infinitus, immensus, ipsaque ab-
sus, Essentia, DEUS est, infinita sunt in eo, que
legi in 1
idoneus
clatibus
eisque
possunt
16.
Deum
seu Deu-
unus D
Essentiâ
lo: Fili-
stantial-
dantis,
17.
ctiones
quod E
gitantu
dumqu
res. P
ciunt:
Priore
tia, Or
Dignit
Potest
Provid
his Ele
Benig
dia, C
Finis u
do at
nes qu
tribut
tas tâ

Sap. 15. 3.

legi in libro ejus Deitatis possint: sed ad hæc quis idoneus, in hac præsertim vita? in aliquot ergo classibus disponi, & disposita legi considerari, ex eisque Amor Dei addisci, & ipsa Deitatis bona possunt.

16. In Prima classe, sint, & legantur ea, quæ Deum & ejus Esse constituunt: ut divinitas ipsa, seu Deus. Ens à se. Est qui est. Unitas, seu unus Deus. Trinitas personarum in una numero Essentiâ, Processiones Personarum. Patris à nullo: Filii à Patre nascentis ab æterno & consubstantialis: Spiritus Sancti à Patre Filioque procedentis, utrique consubstantialis.

17. In secundâ classe sint & legantur perfectiones Dei, quæ sunt quidem in re ipsa, idem quod Essentia Dei, ad nostrum tamen captum cogitantur, & ad amandum, imitandum, honorandumque proponuntur, tanquam distinctæ & plures. Harum aliæ sunt quæ primariò Deum respiciunt: aliæ verò, quibus Deus Creaturas respicit. Priores sunt: Vita Dei, Veritas, Charitas, Sapientia, Omnipotentia, Bonitas, Perfectio, Sanctitas, Dignitas, Pulchritudo, Suavitas. Posteriores sunt, Potestas & Dominium absolutum Creaturarum, Providentia, Gubernatio & Conservatio: & in his Electio, Prædestinatio, Reprobatio, Veritas, Benignitas, Beneficentia, Justitia, Ira, Misericordia, Clementia, Patientia sive Sustinentia, Charitas, Finis ultimus, Summum Bonum, Vita & Beatitudo æterna.

18. In tertia classe sint, & legantur Perfectiones quasi communes, tamen Essentiæ, quam ejus attributis, modò enumeratis: tales sunt: Æternitas tamen ab ante, quam in post, Infinitudo, Simplicitas,

174 Exerc. IV. Ex quibus libris Amor.

citas, Immutabilitas, Incomprehensibilitas, In
mensitas, ubique Præsentia.

19. Hæc pro modulo cuique homini sun
recogitanda: ita ut ex recogitatione enascatur
Dei æstimatio, pretium, honor, amor, deside
rium, laus, reverentia, subiectio, exaltatio,
tiarum actio.

20. Hæc etiam populis, pro captu, per pa
tes, sèpè intimanda: ut sciant omnes Deum esse
& quis, ac qualis, & quantus sit noscant: quia supe
scilicet sit Creator omnium, exinde Dominus, Ru
Pater, Benefactor, Medicus, Salvator, Jude
Remunerator: ex quo omnia: cujus sunt omnia
cui homines quidquid sunt debent: cui obediunt
subdi per omnia tenentur: cui amorem extoto
Corde, & Animâ, & Virtute semper repender
obligantur: aliaque his similia: quæ Deo homine
ob suam ad illum conditionem, & ob Deum
ipsos, & super ipsos Dominum, beneficentiam
que tenentur præstare. Revera enim, quia istuk
similia, homines de Domino Deo suo non edoce
tur; ideo immanis est inter eos inscitia: & Dei
dominatus beneficentia que ejus, & obligationum
debitorumque ab hominibus Dei negligencie
exindeque multiplicatissima Dei offensa, &
tis eorum certissima, & frequentissima disci
mina.

21. Sextus Liber, ex quo Lex amoris Dei
super omnia legenda & discenda est, Conscientia
cujusque est. Hic liber suus cuique est: hic lib
in Judicio cuiusque reletetur: hic liber nunc dum
vita superest crebrò revidendus, & lectitandus
est: videndumque in eo, quid desit ad Charitatem
Dei super omnia, & ad dilectionem ex toto Cor
dum.

itas, inde? quid sit in eo quod censuram oculi judiciique divini mereatur? Vide ergo, ô homo! in Libro Conscientiae tuæ; 1. Admissa à te mala, Corde, nascitur ore, opere. 2. Omissa à te bona, pariter Corde, desiderio, opere. 3. Facta à te bona quidem, sed imperfecte, negligenter, & ingratè divino gustui. 4. Accepta bona & beneficia obsequiaque Naturalia, à Deo, à teipso, qui tibi beneficium Dei es, per partem eum a Creaturis omnibus. 5. Accepta bona & oblationes: quia supernaturalia à Deo, à Christo, ab Angelis, à Dei Matre, à Sanctis, ab Ecclesiâ. 6. Obligationes exinde natas in te erga Deum, amoris, gratitudinis, laudis, venerationis, &c. Plura de hoc conscientiae libro legendo, videantur in parte de Contritione.

22. Septimus Liber docens nos dilectionem Dei super omnia, est sui nihili: de cuius cognitione etiam actum est, parte propria: unde hic nihil addendum videtur.

23. Octavus Liber est amori Dei super omnia in nobis fundando utilis est, Liber Cœli & Beatiuitatis æternæ: qui liber sufficienter, quantum ad præsens, traditus est parte sua propriâ.

P R A X I S.

Da nobis Domine DEUS noster, lumen gracie tuæ sanctæ in intellectu; ejusdem efficaciam in affectu: denique ejusdem perseverantiam finalem, in omni tibi placentis boni inceptu, ut præceptum Dilectionis tibi à nobis debitæ, Ex nostri ipsorum, Ex totius Universi, Ex divina Scriptura, Ex Christi DEI Hominis pro nobis facti, passi in Cruce mortui, Ex tuæ quoque divina Majestate, nec non in nos bonitatis, charitatis, profusionis que,

176 Exerc. V. Quæ sit Excellentia

que, cognitione, ediscentes; toti, & omnes, &
per, in omni tibi placitâ Virtute proficiamus,
tissimum te Dominum DEUM nostrum, omni
nostri fontem, omnisque Charitatis sedem, ac
trum, super omnia, ex toto Corde, ex tota Ani
extota Mente; ex totâ virtute, efficaciter, ar
ter, constanterque diligere condiscamus, & con
scamus.

EXERCITIUM V.

Quæ sit Excellentia Amoris nostri in
DEUM.

1. Statue te coram Domino Deo tuo, eum
tibi mandantem, ac dicentem audi
Deut. 6.5. liges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo
tota Animatua, ex tota mente tua, ex tota
tua.

2. Maximum præceptum: quia & ma
ei præceptum est. Quid enim majus Deo
diligi jubetur? quid majus dilectione, que
pendi Deo jubetur? quid denique majus
coque negotio, ad quod peragendum tu
cor, tota anima, tota mens, tota virtus, for
doque hominis exigitur, & exhaustur?

3. Non potest esse parva & vilis res De
quam Deus (bonus utique & prudens æstima
tam vult; ut nihil aliud, sine illâ & præ illâ
tam vult; ut totam absolutè velit: & sibi, &
sibi, & semper soli sibi integrè velit, & ab o
bus velit.

4. Quid autem tantoperè placeat De
Amore nostro? Est in primis ille met ipse qui
tur: quia scilicet ipsius met in eo Natura &
P. L.